

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/115/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.20.322/2023/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozók jogi képviselőjük útján (dr. Kodela Viktor ügyvéd) alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.20.322/2023/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, mert azok véleményük szerint sértik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [3] 1.1. Az indítványozók (a jelen per felperesei) és az alperesek közötti jogvita tárgyát egy korábbi perben megfizetendő perköltség összege képezi. A felperesek felszólították az alpereseket, hogy 797 340 Ft-ot jogalap nélküli gazdagodás, míg 485 385 Ft-ot kártérítés címén fizessenek meg részükre. Az alperesek ennek nem tettek eleget, ezért a felperesek fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztettek elő, mely az alperesek ellentmondása folytán perré alakult.
- [4] Az elsőfokon eljáró Ráckevei Járásbíróság perköltség és késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az alpereseket.
- [5] Az ítélet ellen az alperesek nyújtottak be fellebbezést, amelyben kérték, hogy a másodfokú bíróság változtassa meg az elsőfokú bíróság ítéletét és a keresetet utasítsa el, valamint kötelezze egyetemlegesen a felpereseket a másodfokú alperesi perköltség viselésére. Indokolásként előadták, hogy a Kúria Pfv.VI.21.611/2018/19. számú ítéletének rendelkező részében a Veszprémi Törvényszék jogerős ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését hatályában fenntartotta, így a felperesek 712 250 Ft másodfokú ítéletben foglalt perköltség fizetési kötelezettsége továbbra is

fennállt a Kúria által meghatározott 2 300 000 Ft perköltség mellett. Sérelmezték az elsőfokú bíróság azon megállapítását is, hogy az alpereseket kárfelelősség terhelte a perköltség végrehajtás útján történő érvényesítése során, ugyanis álláspontjuk szerint jogszerű végrehajtási eljárás eredményeként hajtották be az általuk előlegezett végrehajtási költségeket.

- [6] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Előadták, hogy a Kúria ítéletének rendelkező részében kifejezetten felülírta a másodfokú ítéletben meghatározott perköltséget, és a teljes perre állapított meg össz-perköltséget. Álláspontjuk szerint a másodfokú ítéletben foglalt perköltséget a Kúria ítélete hatályon kívül helyezte és 2 300 000 Ft elsőfokú, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költségről rendelkezett együttesen. A Kúria ítéletének kihirdetésével a korábbi másodfokú ítéletben megállapított perköltség hatályát veszítette.
- [7] A másodfokú Budapest Környéki Törvényszék az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a felperesek keresetét elutasította, mellőzte az alperesek perköltség fizetési kötelezettségét.
- [8] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helyesen állapította meg a tényállást, azonban az abból levont jogi következtetése nem helytálló.
- [9] A jogvita elbírálása során azt kellett megállapítania, hogy a csatolt okirati bizonyítékok alapján igazolt-e, hogy az alperesek alaptalanul indították a végrehajtási eljárást a felperesekkel szemben, alap nélkül gazdagodtak-e a felperesek rovására.
- [10] A másodfokú bíróság rögzíti, hogy nincs jogszabályi felhatalmazás arra, hogy bárki egy jogerős ítélet rendelkező részének konkrét rendelkezését negligálja, illetve azt más jogerős ítélet indokolása alapján módosítsa, magyarázza, ugyanis egy jogerős ítéleti rendelkezés mindenkire nézve kötelező tartalommal bír.
- [11] Nem volt vitatott, hogy a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.639/2017/13. számú jogerős ítéletében kötelezte jelen per felpereseit egyetemlegesen 712.250 Ft első- és másodfokú perköltség megfizetésére.
- [12] Megállapítható ugyanakkor, hogy a Kúria ítéletében ezen rendelkezést annyiban érintette, hogy – tulajdonjogi rendelkezés mellett – egyebekben a jogerős ítélet hatályában fenntartotta.
- [13] Ez a rendelkezés ebből következően vonatkozott a perköltségre is. Ellenkező esetben a Kúria ítélete tartalmazta volna a másodfokú bíróság által jogerősen megállapított perköltség fizetési kötelezettség mellőzését.
- [14] Tévedett az elsőfokú bíróság tehát akkor, amikor azt állapította meg, hogy az alperesek a felperesek rovására jogalap nélkül gazdagodtak, mert a mindkét ítélet alapján behajtott perköltség jogalapját maguk az ítéletek (jogerős másodfokú és a Kúria által meghozott) teremtették meg.

- [15] A jogalap nélküli gazdagodás hiányában a kártérítés iránt előterjesztett kereset jogalapja is hiányzik.
- [16] Fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján a felperesek keresetét elutasította.
- [17] 1.2. Az indítványozók ezt követően alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz, melyben az Abtv. 27. §-a alapján a Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.20.322/2023/10. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérték, mert azok véleményük szerint sértik az Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdését, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését.
- [18] Az indítványozók a főtítkárság hiánypótlására történő felhívását követően alkotmányjogi panaszukat pontosították és az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét nem tartották fent.
- [19] Az indítványozók szerint sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a bírói függetlenség elvét, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a Kúria jogerős ítéletének a perköltségre vonatkozó rendelkezését, illetve a Kúria későbbi tájékoztatását önkényesen felülbírálva a keresetet elutasította. Álláspontjuk szerint a másodfokú bíróság utólagosan, egy másik bírósági eljárásban, jogszabályi felhatalmazás nélkül jogellenes döntést hozott, a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvénynek (Bsz.) a többszintű igazságszolgáltatást és a bírói függetlenséget érintő rendelkezéseit, a 3/2023. JEH határozatot, a Pp.-t figyelmen kívül hagyva járt el.
- [20] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben foglalt befogadhatósági feltételeknek.
- [21] Az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt az indítványozók határidőben nyújtották be. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban megjelölték az Alkotmánybíróság hatáskörét, az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [26. cikk (1) bekezdését és XXVIII. cikk (1) bekezdését], a támadott jogerős bírói döntést (Budapest Környéki Törvényszék 9.Pf.20.322/2023/10. számú ítélete), továbbá kifejezett kérelmet terjesztettek elő a megsemmisítésére. Az indítványozók jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, valamint jogosultságuk és érintettségük egyértelmű, mivel saját egyedi ügyükkel összefüggésben terjesztettek elő alkotmányjogi panaszt.
- [22] A befogadhatóság további feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság az alábbi következtetésekre jutott.
- [23] Az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja alapján csak az Alaptörvényben biztosított jogok védelmének eszköze. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény megsértett rendelkezéseként jelölték meg a 26. cikk (1) bekezdését. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az

Alaptörvény 26. cikk (1) bekezdése nem tekinthető az indítványozók Alaptörvényben biztosított jogának. Így e panaszem érdemi elbírálására – a törvényi feltételek hiányában – nincs lehetőség. {3177/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [23]}

- [24] Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [25] Az Alkotmánybíróság az indítványozóknak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével, a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben előadott érveivel kapcsolatban a következőket állapította meg.
- [26] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés *d)* pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslással (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor. {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]} Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon. {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}
- [27] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozók alkotmányjogi panasza valójában a bírói döntés felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozók panasza egészében nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróság jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatják és a támadott ítéletben foglalt döntést magát, annak hátrányos voltát tekintik alapvető jogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében.
- [28] Mindezek alapján az indítványozók által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kérdését.

[29] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 27. § a) bekezdésében és 29. §-ában meghatározott törvényi feltételeknek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. július 9.

Dr. Horváth Attila s.k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Miklós s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s.k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s.k.,
alkotmánybíró